https://achterderug.nl

CRISISVROUWTJE I

ZE HEBBEN ELKANDER ONTMOET OP een avondje bij kennissen, zoo wat een half jaar geleden. Hij is een groote, goedige vent. En Liesje, thans zijn verloofde, een slanklijnig meiske. Hij heeft een baan, tijdelijk, en erg mager, maar 't *is* een baan. En Liesje is dadelijk van kantoor gegaan om de huishouding te leeren.

En ze houden..... ze houden..... kijk, zóóveel van elkaar!

„Moeder," zegt Liesje, „wat dunkt u, zóu 't kunnen?"

„Kindje," antwoordt haar moeder, mevrouw Kwaberaân, „hebben jullie elkander werkelijk lief?"

Dat is me ook een vraag aan een pas verloofd stelletje!

„Moe," zucht Liesje, „nog nóóit twee menschen zoo als Wim en ik."

„Welnou," beslist moeder Kwaberaân, „als dat zoo is, kan alles."

Dit klinkt Liesje in de ooren, zoeter dan engelenmuziek. Ze weet niet wie dit heerlijke 't eerst moet hooren; haar vader is naar kantoor, en de zusjes naar school. Gelukkig krijgt ze Wim zelf onder bereik, die is er trouwens de naaste toe.

„Wim, vent," jubelt Liesje, „we kunnen trouwen, moeder zegt, dat ze denkt, dat 't wel kan. Moe is zoo'n echt mensch, die geeft je nou altijd in alles je zin — als we maar van mekaar houwe. Nou, dat doen we toch zeker, hé schat! Maak jij nou maar gauw 'n fijn plannetje, en kijk vast es naar 'n woning uit; en praat er dan thuis es over, want 'k heb 'n vast voorgevoel, dat er promotie voor je opzit."

„Zegt je moeder dat?" vraagt Willem verschrikt.

„Nee, dat van de promotie zeg ik. Maar moeder is 't heelemaal met me eens. O, heerlijk, als je moeder je zoo begrijpt. Vader is daaromtrent anders. Moe is *bij*, zie je, zoo met de problemen."

„Nou, de mijne kon er wel es anders over denken."

„O Wim toch..... is je moeder zoo..... zoo heelemaal niet idealistisch meer?"

„Och, idealistisch, idealistisch, wat zal ik je zeggen, moeder heeft veel gezien. Maar 't is goed; als jij graag wil en jullie denken, dat 't kan, dan heb *ik* best zin, hoor! Zoo moet je 't niet opvatten."

Doch als Willem dien avond thuis komt, zegt hij niets.

— — — — — — — — — — — — —

's Avonds loopt het nieuws de drie zusjes langs: „Lies gaat trouwen, Lies gaat trouwen." Zoo hoort het de vader.

„Dat had je mij wel es eerst kunnen zeggen," meent hij.

„Ik wou 't al doen, vadertje, maar ik ben zóó gelukkig, mijn hart is vol, en mijn mond vloeit over. Denk es, Wim en ik in ons eigen nestje. U bent toch ook blij, niet vader?"

„Dat hangt er van af," zegt die, „'k zal es met je moeder praten."

„Heb jij Liesje dien raad durven geven, moeder?" vraagt hij onder vier oogen.

Mevrouw Kwaberaân is ontwikkeld, zij heeft een portefeuille en leest tijdschriften en bladen, meest paedagogische. Hierin schrijven de medewerksters over huwelijken op crisis-basis. Daar deze dames-journalisten niet uitsluitend ideëel, doch ook praktisch zijn, en op grond harer geschriften zèlf lichtende voorbeelden van crisishuisvrouwen noemen, vindt men in de kolommen behalve gedachten over het profijtelijk genot van kromliggen ook staatjes en tabellarisch boekhouden, ja zelfs menu'tjes. Die maaltijden lijken zoo bij 't lezen groen en rauw, meer iets voor geiten. Verder komt aan alles de hooikist te pas; min ervaren lezeressen zouden kunnen meenen, dat een hooikist een mystieke warmtebron is, waar men de capucijners koud en hard als knikkers in zet, om ze er als een pikant en geurig soepje uit te halen.

„Ach man,..." mevrouw Kwaberaân heeft een kweelende stem, en ze moduleert, „een huwelijk op crisis-basis kan zoo prachtig zijn. Die langdurige verlovingen, hè?... en dan die sexueele nood. Daar heeft pas nog zoo'n interessant artikel gestaan over Arabella Duivenvlucht, je weet wel... maar dat is haar schuilnaam..."

„Hoor es, Mie," zegt haar man, „nou geen kool. We kunnen zakelijk over Lies spreken. Maar die sekzuweeligheid ben ik nou es beu. Je kan geen blad opnemen van die dame Duivenvlucht of ze heeft 't er over. 't Is zoo verkeerd as wat, d'r most de helft minder over gepraat worden. 't Deugt niks voor de jongeling. Temee komme ze van de sekzuweele nood in de hongersnood, en dat is ook geen grappie. D'r werd je vroeger gevraagd as jongeman zijnde of je 'n gezin kon onderhouwe, met God en met eere. En zoo lang as je dat niet kon, dan wachtte je."

„Je bent prozaïsch-akelig nuchter," zucht mevrouw.

„Ik gebruik m'n verstand," antwoordt hij.

Maar hij kijkt somber. Want hij weet, dat hij 't tegen de moeder, en de dochter, en de dames-medewerksters, die 't zoo mooi kunnen zeggen — dat hij 't tegen deze kwalijk-beradenen verliezen moet.

— — — — — — — — — — — — —

Anderdaags is Willem genoodzaakt te bekennen, dat hij met zijn moeder nog niet gesproken heeft. Dit verwekt bij Liesje een tranen- en bij mevrouw Kwaberaân een woordenvloed, die stil-aan verebt met een bezinksel van argumenten, waar Wim zich desgewenscht van bedienen kan. Maar ze wil van d'r hart geen moordkuil maken, al is 't dan z'n eigen moeder, *zij* vindt 't een steenkoud mensch. D'r eigen jeugd vergeten! Daar heb je 't — heelemaal.

Intusschen steekt het Willem een riem onder 't hart om uit den mond zijner toekomstige schoonmama te hooren, dat hij zoo'n zeldzaam geschikt, door en door gezond, sterk, ree en handig, praktisch, ferm en energiek — kortom, zoo'n model van een dapper crisis-vrouwtje krijgt, die van 'n dubbeltje een gulden, en van 'n stuk bordpapier en 'n uitgeknipten hoedenbol een leuk artistiek ding weet te maken — vooral wanneer ze er wat oude glacé-handschoenen bij heeft, en wat restantjes wol. Aanmerkelijk versterkt komt hij nu bij zijn moeder met het huwelijksplan aan.

„Ben je in je hersens geprikt?" vraagt die, want ze is, evenals Liesje's vader, een beetje plat in haar mond. „Lies is 't burgerlijk gewend."

Dat is waar. En Willem is 't ook burgerlijk gewend, zijn moeder leeft van een behoorlijk pensioentje. De jongen voelt wel, dat 't redebeleid van schoonmama Kwaberaân hierop moet afstuiten, en kan slechts verklaren, dat Lies 't absoluut wil. Doch 't wordt hem bang om 't hart. Zijn moeder is een ernstige, wijze vrouw, van rijpe ervaring. En hij is haar eenig kind, van jongsaf zijn al haar gedachten om hèm geweest.

„Ik kan 't je niet verbieden, Liesje is een degelijk meisje. Maar nog eens, ze is burgerlijk grootgebracht. Luister naar wat ik zeggen ga, Willem, dat je 't goed weet voor later: als eenmaal in den trouwdag God armoede zendt, dan moeten we 't aanvaarden. Maar

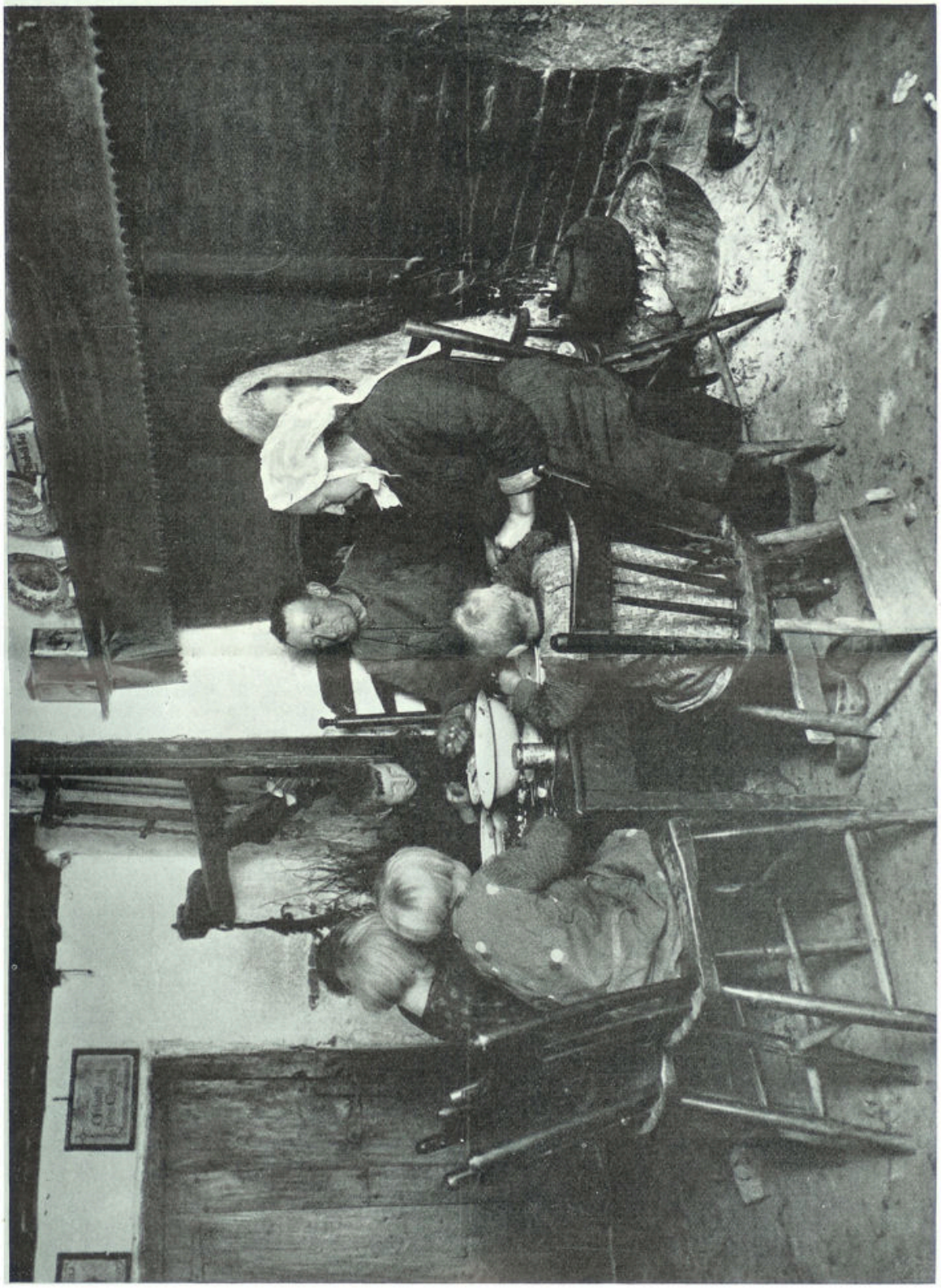

AAN DEN MAALTIJD

Foto Doeser, Baarn

https://achterderug.nl

't zelf te zoeken is onverantwoord. Ik kan jullie niet aan 'n touwtje houwe, dat spreekt. Maar je moet weten wat je doet, Willem. Je loopt in je ongeluk."

— — — — — — — — — — — — —

Doch eenmaal weer bij zijn crisis-vrouwtje, vervagen de woorden zijner nuchtere moeder in Willems geest. En hij vraagt: „Hou je dan zóó veel van me, kindje? Zou je 't met me durven wagen?"

Natuurlijk durft Liesje dat. Ze zou 't ook durven wagen om met Willem te gaan roeien in een halflekke boot. Ze zou ook met hem durven rijden in een defecte auto, en iemand achter 't stuur zonder rijbewijs. Ze zou meegaan, en met evenveel plezier, naar de Pool of de rimboe, de stratosfeer, de mijnen of de Mookerhei. Want ze weet nog niets van 't leven. Zij kent alleen haar hartje en haar garderobekast, haar thuis, waar vader verdient en moeder bedisselt, en, maar dat vergeet ze al, het kantoor met dien ongemakkelijken baas. Zij is geen modepop en geen ijdeltuit, maar ze houdt veel van een keurig jurkje en nette kousjes en schoentjes. Ze mocht van haar vader de helft van haar salaris houden; dat was, voor zoo'n meisje thuis, een heele luxe. Zij kocht lekkere zeep, een fleschje lavendel, verjaarscadeautjes voor moe en de zusjes, en de vriendinnen, ze maakte handwerken, die nogal prijzig waren, en een enkele maal ging ze naar een concert.

Maar nu leert zij naaien en koken.

— — — — — — — — — — — — —

't Gaat door: Willem en Liesje trouwen. Ze trouwen in de kerk, en Liesje is in 't wit, want een béétje poëzie mag er toch wel bij. Ze weten *goed* wat ze doen. Ze weten vast en stellig, dat er nooit een huwelijk zoo gelukkig kan zijn als 't hunne worden zal. En 't mooie van de zaak is, dat hun liefde zoo bijzonder *geestelijk* is. Want dan loop je geen gevaar. Er is een leelijk spreekwoord, dat praat van een liefde, die koers neemt het venster uit, als een zekere duistere gezel de deur binnenkomt.

Maar dat is dan van die *gewone* liefde. De echte, de hunne, de geestelijke — nog in hun bruidsdagen hebben ze 't gelezen: de geestelijke liefde is hokvast.

HENDRIKA KUYPER—VAN OORDT

DE KERK IN 'T MIDDEN

HOE DE AUTEUR VAN „DE KERK IN 'T midden"*) den titel wil opgevat hebben, wordt ons bij het lezen wel duidelijk. In Kerkeburen staat de kerk in 't midden. Voor de menschen, die haar liefhebben, en zelfs voor hen, die er omheen loopen. Het boek doet denken aan de „Schetsen uit de Pastorie te Mastland:" het beroepingswerk — de intree — het leven van den dominee — de gemeenteleden: hun houding tegenover hem en zijn vrouw — het afscheid.

De schrijver, die het pastorale leven kent, geeft ons in dit boek een zóó fijne teekening van menschen en verhoudingen, dat we hem dankbaar mogen zijn voor dit gave werk. Het boeit van 't begin tot 't slot door zijn echtheid. De humor sprankelt op bijna elke bladzijde. Het klein-menschelijke, dat in het leven zijn invloed zoekt, wordt hier in zijn kleinheid openbaar.

Scherp moet de schrijver het leven wel waarnemen; hij dringt door tot het wezen. Hij ziet den achtergrond van allerlei gewichtig gedoe en lacht er heel fijntjes om. Met een blik als van De Génestet bekijkt hij het gebeuren. Hier spreekt een ervaring van jaren haar ernstig woord. Want de grondtoon van dit boek is een ernstige.

De kerkeraad van Kerkeburen telt natuurlijk waardige mannen en dat er een „aanvoerder" is spreekt van zelf. Jan Pieters is een kei en weet, wat hij wil. Er moet een nieuwe dominee komen en hij kent zijn man. Willem Visser heeft met zijn knecht, die ook in den kerkeraad „zit", het drietal besproken, en Jochem had toen een sigaar gekregen. Maar Jan Pieters wint. „Verrukkelijk!" De stembriefjes waren gelezen en candidaat De Bruin was gekozen.

De consulent-voorzitter had zijn machteloosheid gevoeld. Hij kon zijn collega er niet „door" krijgen.

Het „schaakspel" was geëindigd.

En nu kennen we zoo ongeveer de mentaliteit van de menschen in Kerkeburen.

De nieuwe dominee en zijn Ellie komen eens kijken, en de auteur teekent den blijden intocht.

En als dan straks de pastorie weer bewoond is, leven we met de twee gelukkige menschen hun nieuwe leven mee. We maken kennis met verschillende dorpelingen, en genieten van de wijze, waarop Ds Straatsma ze ons uitbeeldt.

Het oordeel over den ouden en over den jongen dominee komen we te weten, evenals dat over mevrouw. En hùn oordeel over Kerkeburen.

Tjitske-Bôllerinster zien we en hooren we.

De vleierij en de zure critiek wisselen elkaar af. Kostelijk is het bezoek bij Jan Pieters en het veulentje. En Doeke-Duvel, de stakker, die in zijn bijgeloof verstrikt is, wekt medelijden, en we zijn blij, dat de predikant den weg weet te vinden naar zijn hart.

Nanne en Grietje zijn echte menschen; Tedde is de jongen, die op 't verkeerde pad komt. En ook hier is het de liefde, die overwint.

Het boek houdt zijn lezers vast, omdat het leven er in tintelt. Het is met liefde geschreven en wordt door de liefde gedragen. Het behoort tot de mooiste, die den laatsten tijd verschenen zijn.

A. L. v. H.

*) Ds A. K. Straatsma, uitgave van H. H. Kok Bz., te Zwolle.

DE VRIEND DER GEZONDHEID

Galsteenkoliek. — De oorzaak van deze hevige samensnoerende pijn is inklemming van galsteenen in de galwegen. De pijn houdt op, als de steenen in de galblaas terugvallen, of in den darm doorglijden. Om dit te bevorderen zijn heete lijnzaadpappen of heet-water-compressen op de leverstreek nuttig, ook lepelsgewijs innemen van olijfolie bewijst vaak goede diensten. Van het grootste belang is de verhindering van den terugkeer der koliek-aanvallen. Hiervoor worden tal van middelen aanbevolen. Wij noemen slechts een volksmiddel, dat soms uitstekende diensten bewijst. Dit is het uitgeperste sap van versche rammenas, dat weken achtereen geregeld elken dag moet genomen worden. Daar het uitpersen nogal wat moeite veroorzaakt, is een praeparaat aan te bevelen, dat in 't groot uit rammenas wordt vervaardigd. Het heet rettex, de fabrikant er van is Dr Seiler, Dresden. De gebruiksaanwijzing staat op de flesch.

Dr. J. V.

GELOOF

Jublend boven 's levens vragen,
Overstemmend 't levensleed,
Klink aan 't einde mijner dagen
Vast geloovend: Zie, ik weet:
Geen gevaar, noch dood noch lijden,
Zwaard noch honger zal mij scheiden
Van Gods liefde, oneindig groot.
'k Liet mij door Zijn Geest geleiden,
Geen verschrikking zal mij beiden;
Van den vloek mij wou bevrijden,
Hij, die mij Zijn bloed vergoot.

J. K. D.